

**STRATEGII DIDACTICE INTERDISCIPLINARE
UTILIZATE PENTRU MOTIVAREA ELEVILOR
ÎN LEȚIA DE LITERATURĂ**

MIHAELA STANCIU

**STRATEGII DIDACTICE INTERDISCIPLINARE
UTILIZATE PENTRU MOTIVAREA ELEVILOR
ÎN LECȚIA DE LITERATURĂ**

EDITURA UNIVERSITARĂ
București

Colecția ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI

Referenți științifici: Prof. univ. dr. Ioan Neacșu, Facultatea de Psihologie și Științele Educației, Universitatea din București
Prof. univ. dr. Bogdana Darie Crețu, Universitatea Națională de Artă Teatrală și Cinematografică „I.L. Caragiale”, București
Prof. univ. dr. Constantin Cucos, Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației, Universitatea „Al. I. Cuza”, Iași

Redactor: Gheorghe Iovan
Tehnoredactor: Ameluța Vișan
Coperta: Monica Balaban

Editură recunoscută de Consiliul Național al Cercetării Științifice (C.N.C.S.) și inclusă de Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare (C.N.A.T.D.C.U.) în categoria editurilor de prestigiu recunoscut.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

STANCIU, MIHAELA

Strategii didactice interdisciplinare utilizate pentru motivarea elevilor în lecția de literatură / Mihaela Stanciu. - București : Editura

Universitară, 2021

Conține bibliografie

ISBN 978-606-28-1351-2

37

DOI: (Digital Object Identifier): 10.5682/9786062813512

© Toate drepturile asupra acestei lucrări sunt rezervate, nicio parte din această lucrare nu poate fi copiată fără acordul Editurii Universitare

Copyright © 2021
Editura Universitară
Editor: Vasile Muscalu
B-dul. N. Bălcescu nr. 27-33, Sector 1, București
Tel.: 021.315.32.47
www.editurauniversitara.ro
e-mail: redactia@editurauniversitara.ro

Distribuție: tel.: 021.315.32.47 / 0745 200 718/ 0745 200 357
comenzi@editurauniversitara.ro
www.editurauniversitara.ro

Mulțumiri

*Familiei mele, pilon sufletesc și intelectual, de neprețuit.
Tuturor profesorilor care au acordat timp acestei cercetări.
Și, în special, coordonatorului acestei lucrări,
profesor universitar doctor emerit Ioan Neacșu,
pedagog exigent și implicat.*

Dedicație

*Dedic această muncă de cercetare, în egală măsură, elevilor și profesorilor
interesați să testeze metode capabile de a lega domenii diferite și de a
stimula motivația, potrivit dezideratului la care fac referire semnificațiile
**etimologice ale termenul „școală”. Grecescul „skhole” exprimă, mai întâi,
ideea de „plăcere”, apoi aceea de activitate intelectuală făcută din plăcere,
ceea ce este valabil și pentru școala secolului XXI.***

REZUMAT

Utilizarea strategiilor didactice interdisciplinare, în scopul stimulării motivației elevilor în studiul literaturii, este *subiectul* cercetării mele, înscriindu-se în contextul cercetărilor din Științele Educației care își aduc contribuția la identificarea activităților pedagogice, determinante în angajamentul cognitiv al elevilor și în perseverența într-o sarcină de lucru (Viau, 2014).

Marile schimbări ce caracterizează societatea secolului XXI, precum digitalizarea și mondializarea, impun didacticii domeniului literaturii o regândire a metodelor și a practicilor sale, cu scopul de a răspunde *nevoii reale* a elevilor: aceea de a fi pregătiți să trăiască în lumea de mâine. Această situație necesită o repunere în dezbatere a *strategiilor didactice*, cu atât mai mult cu cât profesorii, cât și anchetele realizate în domeniul lecturii invocă adesea o motivație scăzută a elevilor. Mai mult, rezultatele PISA (2015) poziționează România pe locul 50 din 65, evidențiind că aproape 40% dintre elevii români au dificultăți în citirea și înțelegerea unui text.

Se poate spune că motivația reprezintă un „meta-obiectiv” în educație, deoarece condiționează învățarea. De aceea este important de a înțelege ceea ce stimulează reușita și perseverența în studiul unei discipline, în scopul de a oferi elevilor bune condiții de predare și de învățare (Sauve, 2007).

Prezenta lucrare este organizată în patru capitole.

Capitolul „*Fundamente teoretice. Concepte epistemologice, didactice și interdisciplinare*” este dedicat unor clarificări conceptuale în jurul a trei nuclee: interdisciplinaritate, strategii didactice și motivație. Totodată, semnaleză câteva cercetări al căror scop este să *înfățișeze o formare continuă adecvată în materie de interdisciplinaritate. Este un demers căruia i se asociază și cercetarea noastră, care a urmărit strategiile de punere în operă a unei (auto)formări interdisciplinare profesionale în vederea formării competenței* de a concepe și a aplica în lecția de limbă și literatură **strategii didactice interdisciplinare**, cu rol în creșterea **motivației** elevilor, de gimnaziu și liceu. Această analiză ne-a permis de a trasa liniile directoare ale cercetării noastre în sfera formării profesionale, identificând ca pertinente câteva modele de formare și proceduri de înfăptuire a interdisciplinarității. Alături de modelul practicianului reflexiv (Schon, 1983),

am reținut necesitatea de a dezvolta *competențe* profesionale ale viitorilor profesori pe trei planuri: *curricular, didactic și pedagogic* considerate, de asemenea, esențiale pentru a operaționaliza propria strategie de formare interdisciplinară. *Parteneriatul cu profesorii* propus de Fazenda (2007) relevă o strategie de formare pe care am utilizat-o, de asemenea, în propriul demers de cercetare și formare. Nu în cele din urmă, îl amintim pe Fourez (1992) care propune ca strategie metodică construcția unei *insule de raționalitate*.

Cele două strategii didactice interdisciplinare, portretizate în cercetarea noastră, sunt sintetizate în câte trei elemente care circumscriu concepția teoretică a fiecărei insule de raționalitate. Strategia didactică interdisciplinară, cu rol în stimularea motivației elevilor, pe care am numit-o strategia jocurilor teatrale decurge din panorama unei insule de interdisciplinaritate, născută la intersecția pedagogiei învățării experiențiale (Dewey, 1972; Kolb, 1984) cu domeniul pedagogiei teatrale (Spolin, 2008) și cel al didacticii literaturii. A doua strategie didactică interdisciplinară, cu rol în stimularea motivației elevilor, pe care am numit-o strategia de inspirație digitală, descrie panorama unei insule de interdisciplinaritate emergentă din trei câmpuri: psihologia (neo)behavioristă, elemente de tehnologia informației și a comunicațiilor, precum și elemente de didactica literaturii, referitoare la învățarea cu ajutorul computerului.

În ceea ce privește măsurarea motivației cu ajutorul instrumentelor de cercetare, am avut în vedere, în principal, modelul Viau (2014), care ne-a părut cel mai pertinent pentru a descrie dinamica motivațională a elevilor, fiindcă are ca *punct de plecare activitățile pedagogice propuse de profesor*, aceasta fiind o dimensiune centrală și a cercetării noastre. Acest model prezintă *trei tipuri de percepții* care pot exercita o influență asupra dinamicii motivaționale: percepția elevului despre *valoarea activității*; percepția elevului despre *competența sa*; percepția elevului despre *controlabilitatea activității*. În plus, alte surse motivaționale evidențiate în conceperea indicatorilor instrumentelor de cercetare au fost importanța *relației profesor-elev*, existența unui *context relațional pozitiv*, posibilitatea *libertății de a învăța, din perspectivă umanistă sau rogeriană, pe de o parte; definirea precisă a obiectivelor, acordarea feedback-ului pozitiv, prezența stimulărilor tangibile, din perspectivă behavioristă, pe de altă parte*. Din prisma acestor indicatori identificați, am elaborat următoarele *instrumente de cercetare*:

1. chestionarul adresat elevilor, privind opinia despre metodele tradițional-disciplinare;
2. chestionarul adresat elevilor, privind opinia despre metodele experiențiale de inspirație teatrală;

3. chestionarul adresat elevilor, privind opinia despre tehnica digitală Mentimeter;
4. fișa de observare a comportamentului elevilor;
5. grila de analiză a jocurilor teatrale;
6. grila de analiză a unei strategii didactice interdisciplinare.

*Al doilea capitol descrie, așa cum arată și titlul, metodologia cercetării în didactica interdisciplinară a literaturii, în egală măsură calitativă și cantitativă. Prezenta cercetare, care este o **cercetare-acțiune** ce înglobează **cercetarea-dezvoltare**, nu se limitează doar la *elaborarea unui „produs pedagogic”* (Van der Maren, 2003) concretizat într-un *ansamblu de strategii didactice interdisciplinare pentru aria curriculară Limbă și comunicare*, ci și la *testarea lui* de către subiecții cvasi-experimentării. Această opțiune pentru un demers imbricat de cercetare a fost asociată următoarelor studii de caz: „Arta teatrală în lecția de literatură”, „Mentimeter în lecția de limbă și literatură”, „Experiențial versus Digital”, care s-au derulat pe parcursul celor trei ani de cercetare.*

Scopul general al proiectului de cercetare este de a *îmbunătăți practica* prin adăugarea de valori nou create în ceea ce privește calitatea predării. *Scopul particular* al proiectului este de a investiga *percepția profesorilor, din aria curriculară Limbă și comunicare, privind utilizarea strategiilor didactice interdisciplinare, în lecție, și optimizarea metodelor de predare.*

Întrebările specifice de cercetare, la care a încercat să răspundă demersul pedagogic cvasi-experimental, definesc *două centre de interes*:

a. motivația elevilor

(i) *În ce măsură utilizarea unor SDI, în situații de învățare specifice lecției de literatură, influențează motivația elevilor, comparativ cu manierele tradițional-disciplinare?*

(ii) *Care dintre metodele utilizate în construirea unor strategii didactice interdisciplinare, metode experiențiale versus metode și tehnici digitale, contribuie mai mult la creșterea motivației și implicării elevilor în lecție, potrivit nivelului lor de studiu (gimnazial sau liceal)?*

b. predarea și modul de predare

(iii) *În ce mod practica pedagogică a profesorilor este influențată de identitatea lor profesională ?*

Ipoteza generală formulează, în fapt, un răspuns la întrebările cercetării, care așteaptă să fie confirmat: „Dacă în lecția de literatură se proiectează și se utilizează strategii didactice interdisciplinare asociate unor situații de învățare experiențială, adecvate elevilor de gimnaziu și liceu, atunci vom constata un grad mai mare de implicare și de motivare din

partea elevilor în studiul disciplinei limba și literatura română, precum și creșterea competenței de lectură a acestora”.

Fiecare studiu de caz privilegiază ca metode de colectare a datelor observarea, interviul semi-dirijat, ancheta pe bază de chestionar, urmate de o analiză calitativă și cantitativă. Datele colectate prin chestionar explorează motivația elevilor și din perspectivă statistică, prin aplicarea coeficientului de consistență internă Cronbach Alpha și a testului T Student, care include, la rândul lui, testul de normalitate multivariată Shapiro-Wilk și statistici descriptive.

Rezultatele primului studiu de caz, „Arta teatrală în lecția de literatură” trimit, mai întâi, către identificarea unor jocuri și tehnici teatrale (în total 12), care au fost redenumite, adaptate și descrise ca metode experiențiale, cu aplicabilitate în lecția de limba și literatura română; al doilea rezultat al cercetării îl reprezintă un mini-proiect aplicativ de autoformare interdisciplinară adresabil profesorilor, care include două modele didactice interdisciplinare de predare a literaturii: modelul EEE (experiență ludică - experiență lectorală - experimentare) și modelul IRR (întrebare - reflecție-răspuns). În ceea ce privește măsurarea motivației elevilor, atât analizele calitative, cât și statistice evidențiază că elevii dovedesc un nivel de motivație mai mare după aplicarea metodelor experiențiale, comparativ cu metodele tradiționale de predare. Media nivelului motivației crește semnificativ în cazul metodelor experiențiale, arătând o diferență de 3.59 între cele două (metoda experiențială=34.24, respectiv metoda tradițională=30.65). Ultimul rezultat al primului studiu de caz înfățișează contribuțiile pedagogice ale celor 12 jocuri și tehnici teatrale, potrivit aplicării unei grile de analiză a strategiilor didactice interdisciplinare. Rezultatele cercetării - studiu de caz „Mentimeter în lecția de literatură” evidențiază că elevii dovedesc un nivel de motivație mai mare ca urmare a aplicării tehnicilor digitale comparativ cu metoda tradițională de predare în lecția de literatură, atât la nivel gimnazial, cât și la nivel liceal. Percepția profesorului, privind utilizarea tehnicii digitale Mentimeter în lecția de literatură este favorabilă și relevă contribuții pedagogice numeroase. Rezultatele în cercetarea - studiu de caz „Experiențial versus Digital” evidențiază, în practica pedagogică curentă din spațiul francez, existența în școală, la nivel gimnazial, a unor clase cu profil cognitiv (cogni classe), conduse de profesori care beneficiază de o formare adecvată. Astfel, domeniul didacticii literaturii franceze este pus sub semnul cercetărilor în neuroștiințele cognitive, în vederea identificării unui model mental de învățare, care favorizează atenția, memoria, angajamentul activ, consolidarea și care permite elevilor de a înțelege mai ușor, de a se angaja mai mult și de a reține mai bine de-a lungul vieții. Acest drum între filozofia

studiilor în neuroștiințe și practica la clasă trebuie parcurs individual de către profesorii practicieni, chemați la o cercetare voluntară de amploare națională, pentru a găsi soluții de punere în operă. În acest context, apare următorul rezultat al cercetării noastre. Cele două strategii interdisciplinare propuse, conexe cu modelele didactice EEE și IRR, își aduc contribuția la dezvoltarea atenției, a memoriei, a deprinderii de a asculta activ, favorizează, de asemenea, competența de a vorbi în public (în cazul EEE) și abilitatea de a lucra în echipă, așa cum rezultă din grila de analiză a unei strategii didactice interdisciplinare. În ceea ce privește măsurarea motivației elevilor, care ia în calcul variabilele jocuri teatrale, respectiv tehnica digitală Mentimeter, datele colectate și analizate din punct de vedere calitativ și statistic conduc către rezultate care pun în evidență o creștere a motivației pentru ambele tipuri de metode, comparativ cu metodele tradițional-disciplinare. Percepția profesorilor din spațiul național și francez, aria curriculară Limbă și comunicare, validează ipoteza generală de cercetare, înregistrându-se o corelație pozitivă între formarea competențelor în artele spectacolului și tehnicile digitale și posibilitatea aplicării unor strategii didactice interdisciplinare, bazate pe metode experiențiale și aplicații e-learning.

Cercetarea mea prezintă și câteva *limite* importante, multe fiind provocate în special de *criza sanitară*, care a întrerupt brusc cele două convenții de stagiu în cele două instituții educaționale franceze, lipsindu-mă de posibilitatea culegerii unor date complete și din partea elevilor. Același lucru s-a întâmplat și cu o parte din elevii incluși în cercetare din spațiul național, care nu au mai putut fi anchetați. *Dotarea școlilor* rămâne o problemă extrem de importantă în aplicațiile digitale, așa cum s-a întâmplat în unitățile școlare din mediul rural (de exemplu, în cazul aplicării tehnicii Mentimeter, s-a constatat lipsa conexiunii la internet). Variabila *timp* are o influență considerabilă în conceperea unor situații de învățare experiențială sau a utilizării sistemului de răspuns Mentimeter, ambele necesitând un volum considerabil de timp și un efort mai mare din partea profesorului, consecința fiind reducerea numărului de profesori participanți la cercetare. Amintindu-ne de un aforism latin *Ex uno omni aspecta/ Începând de la un caz, înțelegem totul (Dumez, 2013)*, conchidem că această teză aduce rezultate cu valoare de răspuns metodologic și pragmatic la întrebările profesorului-cercetător în didactica disciplinelor filologice. O finalitate a acestor studii de caz este propunerea unui produs pedagogic (*strategii didactice interdisciplinare*) în cadrul unui proiect aplicativ de *formare profesională interdisciplinară*, în preuniversitar, cu efecte privind stimularea motivației elevilor pentru lectură/ literatură și, în consecință, a unor performanțe școlare mai bune.

ABSTRACT

Interdisciplinary didactic strategies concerning students' motivation to study literature represent the purpose of the present research paper. In the context of pedagogical research, it contributes to identifying pedagogical activities and evaluation practices to stimulate students' motivation, which can be decisive to their cognitive engagement and perseverance in tasks. (Viau, 2014)

As the 21st century society is characterized by digitalization and globalization, in the literature field it is important to redevelop didactic strategies and practices in order to answer the students' real need: to be prepared to live in the world of tomorrow.

It is observed that there is a decrease in students' motivation regarding reading as the 2015 PISA results show, Romania being positioned on place 50 out of 65, meaning that nearly 40% of the students have difficulties in reading and understating a text.

It can be said that students' motivation represents a "meta-objective" of education because it conditions learning. This is the reason why it is important to understand what actually stimulates the success and perseverance of studying a subject in order to offer students better teaching and studying conditions. (Sauve, 2007)

The first chapter "Theoretical fundaments. Epistemological, didactic, and interdisciplinary concepts" aims to clarify three concepts: interdisciplinarity, didactic strategies, and motivation. The research follows the path of constant interdisciplinary teaching training in order to gain necessary competencies to create and apply interdisciplinary didactic strategies in the lesson of language and literature with the objective of increasing high-school and secondary-school students' motivation. According to the reflexive practitioner model (Schon, 1983), there are three levels of developing teachers' professional competencies: curricular, didactic, and pedagogical level. Also, collaborative teaching – an interdisciplinary project proposed by Fazenda (2007) - and Fourez's (1992) rational island methodical strategy were used in the research.

There were used two interdisciplinary didactic strategies: the strategy of theatrical games and the digital strategy.

The first one was formed at the intersection of experiential learning pedagogy (Dewey, 1972; Kolb, 1984) with the field of theatrical pedagogy (Spolin, 2008) and the didactic of literature while the second one is composed of (neo)behaviourist pedagogy, ITC, and the didactic of literature elements.

Viau's model (2014) was the best choice to describe the motivation dynamics of students because it is based on the pedagogical activities proposed by the teacher. This model has three types of perception: the student's perception of the value of the activity, the student's perception of his own competence, and the student's perception of the controllability of the activity. Moreover, other motivational sources used in creating the research instruments were the importance of teacher-student relationship, the existence of a positive relational context, the freedom of learning, the precise definition of objectives, and positive feedback. Hence, the following research instruments were created:

1. the questionnaire addressed to students regarding their opinion about traditional-disciplinary methods ;
2. the questionnaire addressed to students regarding their opinion about theatrical inspired experiential methods;
3. the questionnaire addressed to students regarding their opinion about the digital technique Mentimeter;
4. the observation of students' behaviour;
5. theatrical games objectives analysis;
6. interdisciplinary didactic strategies analysis.

As the title shows, the second chapter describes the qualitative as well as the quantitative research methodology. The present action-research which includes research development is not limited to the elaboration of a "pedagogical product" (Van der Maren, 2003) concretized in interdisciplinary didactic strategies for the field of language and communication but also embodies the testing of the product by the subjects of the *cvasi*experience.

The general purpose of the research project is to improve practice by adding new values regarding teaching quality. The particular purpose is to investigate the perception of teachers in the field of language and communication regarding interdisciplinary didactic strategies in the literature lesson and optimizing teaching methods.

The specific research questions define two centres of interest:

a. Students' motivation

- (i) How do SDI during the lesson of literature influence students' motivation in comparison to traditional-disciplinary methods?

- (ii) Which methods (experiential methods/digital techniques) contribute more to students' motivation increase in the context of their level of studies?
- b. Teaching
- (iii) How is teachers' pedagogical practice influenced by their professional identity?

The general hypothesis formulates an answer for the research questions: "If during the literature lesson there are used interdisciplinary didactic strategies associated to experiential learning situations adequate to high-school and secondary-school students, then an increase in the involvement and motivation level as well as an increase in their reading competencies will be observed"

The data collection methods used for the three study cases were: observations, interviews, and questionnaires followed by qualitative and quantitative data analysis. The data collected through questionnaires explores students' motivation from the perspective of statistics through the internal consistency coefficient Cronbach Alpha, T-Student test which includes the normality test Shapiro-Wilk and descriptive statistics.

The results of the first study case, "The art of theatre in the literature lesson" identify (12) theatrical games and techniques which were renamed, adapted, and described as experiential methods with applicability in the lesson of Romanian language and literature. The second result of the research is represented by an interdisciplinary training mini-project addressed to teachers, which includes two interdisciplinary didactic models to teach literature. The EEE model (ludic experience – reading experience – experiment) and the IRR model (question – reflection – answer). Measuring students' motivation, the qualitative analysis as well as the statistical analysis show that students have a higher level of motivation after applying experiential methods in comparison to the traditional teaching method. The average of the level of motivation has a significant increase in the case of experiential methods, showing a difference of 3,586 between the two of them. The last result of the first study case shows the pedagogical contribution of the 12 theatrical games and techniques taking into consideration the interdisciplinary didactic strategy analysis. The results of the study case "Mentimeter in the literature lesson" show that students have a higher level of motivation after applying the digital methods compared to the traditional teaching method in the literature lesson at the secondary-school level as well as high-school level. The teacher's perception of the pedagogical contribution of the Mentimeter digital techniques in the literature lesson is a result of the application of the analysis strategy used. The results of the study case "Experiential vs

Digital” show in the current pedagogical practice in France the existence of a “cogni classe” at the secondary-school level where teachers have to follow an adequate professional training. Hence, the field of didactic French literature is under the research of cognitive neuroscience in order to identify a learning mental model, learning algorithms such as attention, memory, active engagement, which help students understand better, engage more in class and gain knowledge. The path between the philosophy of studies in neuroscience and practice has to be followed individually by the teachers in order to find solutions. In this context, there is another research result, because the two didactic models (EEE and IRR) connected to the interdisciplinary strategies which were used contribute to the development of attention, memory, active listening , and favour, at the same time, public speaking and teamwork (EEE).

There are some important limits caused by the sanitary crisis which made impossible the data collection from the two French educational institutions and also the students at the national level which participated in the research. Regarding the digital applications, a problem that remains is the absence of technical equipment in schools (as it happened in the rural environment). The variable of time has a considerable influence on experiential learning situations or the answering system Mentimeter (teachers made a bigger effort).

Ex uno omni aspecta. To conclude, the thesis brings valuable results with pragmatic and methodological answers to the teacher’s questions in the didactic of languages. The finality of the study cases proposes a pedagogical product (interdisciplinary didactic strategies) in the context of an applicative project of interdisciplinary professional training at the preuniversity level with visible effects of students’ motivation stimulation for reading and better school performance.

CUPRINS

Rezumat	7
Abstract	12
Cuprins	16
Lista tabele	19
Lista figuri	22
Introducere în problematica domeniului	23
Capitolul I. Fundamente teoretice. Concepte epistemologice, didactice și interdisciplinare	28
1.1 Interdisciplinaritatea. Clarificări conceptuale.....	28
1.2 Formarea profesională și interdisciplinaritatea	30
1.3 Strategii didactice	33
1.3.1 Conceptul de strategie	33
1.3.2 Strategii didactice interdisciplinare. Operaționalizare	35
1.4 Teorii și modele ale motivației. Motivația extrinsecă și motivația intrinsecă.....	51
1.4.1 Abordarea umanistă. C. Rogers	52
1.4.2 Abordarea behavioristă. B. F. Skinner	53
1.4.3 Abordarea socio-cognitivă. R. Viau	54
Capitolul II. Metodologia cercetării în didactica interdisciplinară a literaturii	57
2.1 Identitatea cercetării noastre interdisciplinare. Valori simbiotice între cercetarea-dezvoltare și cercetarea-acțiune	57
2.2 Întrebările, scopul și obiectivele proiectului de cercetare	58
2.3 Variabilele cercetării și ipotezele de lucru în cercetarea temei	60
2.3.1 Variabilele cercetării	60
2.3.2 Ipotezele cercetării	61
2.4 Eșantionul cercetării. Caracteristici	62

2.5	Metode, tehnici și instrumente de cercetare	71
2.5.1	Studiul de caz. Variante operaționale	71
2.5.2	Metode, tehnici și instrumente de cercetare în studiul de caz „Arta teatrală în lecția de literatură”	74
2.5.2.1	Colectarea datelor: observarea, interviul semi-dirijat, ancheta pe bază de chestionar	74
2.5.2.2	Analiza calitativă și cantitativă a corpului. Instrumente de cercetare.....	87
2.5.2.3	Metode de analiză statistică	98
2.5.3	Metode, tehnici și instrumente de cercetare în studiul de caz „Mentimeter și lecția de literatură”	99
2.5.3.1	Colectarea datelor: observarea, interviul semi- dirijat, ancheta pe bază de chestionar	99
2.5.3.2	Analiza calitativă și cantitativă a corpului. Instru- mente de cercetare	102
2.5.3.3	Metode de analiză statistică	106
2.5.4	Metode, tehnici și instrumente de cercetare în studiul de caz „Experiențial versus Digital”	106
2.5.4.1	Colectarea datelor: observarea, tehnica scenariului, ancheta pe bază de chestionar	106
2.5.4.2	Analiza calitativă și cantitativă a corpului. Instrumente de cercetare	113
2.5.4.3	Metode de analiză statistică.....	132
Capitolul III. Rezultate, interpretări, comentarii		134
3.1.	Rezultatele cercetării - studiu de caz „Arta teatrală în lecția de literatură”	134
3.1.1	Analiza practicilor teatrale	134
3.1.1.1	Un proiect didactic - aplicativ de (auto)formare profesională Interdisciplinară. Schiță de operațio- nalizare	139
3.1.1.2	Strategii didactice interdisciplinare. Investigație și construcție	149
3.1.1.3	Tehnica scenariului pedagogic	154
3.1.2	Măsurarea motivației de a învăța a elevilor	172
3.1.3	Percepția profesorului privind utilizarea strategiilor didactice interdisciplinare prin recursul la arta teatrală	179
3.2	Rezultatele cercetării - studiu de caz „Mentimeter în lecția de limba și literatura română”	193
3.2.1	Analiza practicilor școlare. Sistemul de răspuns Mentimeter ..	193
3.2.2	Măsurarea motivației de a învăța a elevilor	197

3.2.3	Percepția profesorului cu privire la utilizarea unei strategii didactice interdisciplinare cu recurs aplicativ tehnologic	203
3.3	Rezultate în cercetarea - studiu de caz „Experiențial versus Digital”	204
3.3.1	Formarea cadrelor didactice și practicile pedagogice în domeniul didacticii disciplinelor filologice	204
3.3.2	Percepția profesorilor privind utilizarea strategiilor didactice interdisciplinare aplicate	212
3.3.3	Măsurarea motivației de a învăța a elevilor de gimnaziu și liceu, nivel urban și rural	218
Capitolul IV. O reconstrucție continuă a teoriei și a practicilor la clasă		234
4.1	Valorile adăugate de cercetarea - studiu de caz „Arta teatrului în lecția de literatură”	234
4.2	Valorile adăugate de cercetarea -studiu de caz „Tehnica Mentimeter în lecția de limbă și literatură”	236
4.3	Valorile adăugate de cercetarea -studiu de caz „Experiențial versus Digital”	237
Bibliografie		244

LISTA DE TABELE

Tabelul nr. 1.	Tabloul strategiilor didactice interdisciplinare	35
Tabelul nr. 2.	Dinamica motivațională din perspectiva unei activități pedagogice. Modelul Viau	55
Tabelul nr. 3.	Eșantion profesori care au completat chestionarul pre-strategie	63
Tabelul nr. 4.	Eșantion profesori care au completat chestionarul post-formare privind strategiile didactice interdisciplinare	64
Tabelul nr. 5.	Situația eșantionului de profesori pe etapele acțiunii - intervenție până la momentul închiderii școlilor	65
Tabelul nr. 6.	Elevi participanți la aplicațiile teatrale în lecția de literatură -SC „Arta teatrală în lecția de literatură”	67
Tabelul nr. 7.	Elevi participanți la aplicațiile digitale Mentimeter în lecția de limbă și literatură	67
Tabelul nr. 8.	Eșantionul cercetării pe cele trei studii de caz	70
Tabelul nr. 9.	Etapele demersului celor trei studii de caz	72
Tabelul nr. 10.	Prezentarea corpusului/conținuturilor celor trei studii de caz	73
Tabelul nr. 11.	Banca de date a studiului de caz „Arta teatrală în lecția de literatură”	77
Tabelul nr.12.	Organizarea datelor colectate pentru studiul de caz A „Arta teatrală în lecția de literatură”	86
Tabelul nr. 13.	Grilă de analiză a jocurilor teatrale utilizate în cercetare	89
Tabelul nr. 14.	Grila de analiză a unei strategii didactice interdisciplinare	90
Tabelul nr. 15.	Grilă privind observarea angajamentului elevilor în lecție	92
Tabelul nr. 16.	Situația narativă a aplicării chestionarelor în SC A	94
Tabelul nr. 17.	Surse ale dinamicii motivaționale	98
Tabelul nr. 18.	Banca de date a studiului de caz B „Mentimeter în lecția de limbă și literatură”	100
Tabelul nr. 19.	Organizarea datelor colectate pentru studiul de caz B „Mentimeter în lecția de limbă și literatură”	102
Tabelul nr. 20.	Elevi participanți la rezolvarea sarcinii de lucru nr.1	103

Tabelul nr. 21.	Elevi participanți la rezolvarea sarcinii de lucru nr. 2 ...	103
Tabelul nr. 22.	Elevi participanți la rezolvarea sarcinii de lucru nr. 3 ...	103
Tabelul nr. 23.	Banca de date a studiului de caz „Experiențial versus Digital”	109
Tabelul nr. 24.	Prezentarea corpusului și a obiectivelor cercetării (studiul de caz C)	113
Tabelul nr. 25.	Modelul EEE (Experiență ludică-Experiență lectorală-Experimentare)	124
Tabelul nr. 26.	Modelul IRR (Întrebare- Reflecție-Răspuns)	128
Tabelul nr. 27.	Situația aplicării chestionarelor adresate elevilor în studiul de caz „Experiențial versus Digital”	132
Tabelul nr. 28.	Jocuri și tehnici teatrale practicate și investigate	134
Tabelul nr. 29.	Matricea lui Gately utilizată în analiza activității de predare colaborativă	146
Tabelul nr. 30.	Paralelă pedagogică între elemente de structură teatrală și elemente de didactică a lecției	150
Tabelul nr. 31.	Elemente-cheie ale unei strategii didactice interdisciplinare	151
Tabelul nr. 32.	T-Test – metoda experiențială-metoda tradițional-disciplinară	172
Tabelul nr. 33.	Testul de normalitate Shapiro-Wilk	173
Tabelul nr. 34.	Date statistice procesate ale celor două metode	173
Tabelul nr. 35.	Media celor trei surse ale motivației, potrivit evoluției lor în timp	174
Tabelul nr. 36.	Centralizator al rezultatelor chestionarelor (elevi cls. a VIII-a)	197
Tabelul nr. 37.	Testul T pentru eșantioane perechi (testul T-student).....	198
Tabelul nr. 38.	Test de normalitate (Shapiro-Wilk)	198
Tabelul nr. 39.	Valorile statisticii descriptive pentru cele două metode .	198
Tabelul nr. 40.	Testul T pentru eșantioane perechi	200
Tabelul nr. 41.	Test de normalitate (Shapiro-Wilk)	200
Tabelul nr. 42.	Statistici descriptive	200
Tabelul nr. 43.	Media punctajelor obținute la cele trei criterii de evaluare a motivației pentru T1 si T2 (clasa a VIII-a) ...	201
Tabelul nr. 44.	Media punctajelor calculate pentru cele trei criterii de evaluare a motivației, momentele T1 si T2 (clasa a XI-a)	202
Tabelul nr. 45.	Organizarea și descrierea chestionarului pre-intervenție	205
Tabelul nr. 46.	Distribuția cadrelor didactice potrivit profilului disciplinei	206